

Vanligur heilivágur fyrir blóðþrýst kann elva til krabbamein

- Okkara kanning vísir, at ein røð av øðrum heilivági fyrir ov høgum blóðþrýsti eru eins effektiv og hydrochlorthiazid, men tað er bert hydrochlorthiazid, sum setir sjúklingin í øktan vanda fyrir krabbameini. Tí kann tað vera skilagott at taka spurningin upp við læknan, sigur lektarin, ph.d. Anton Pottegård

Vilmund Jacobsen

Gransking vísir, at samanhangur er millum eitt av mest brúktu heilivágssløgum fyrir ov høgum blóðþrýsti og krabbameini í húðini. Granskarar hava áður víst á, at heilivágurin eisini kann veksa um vandan fyrir krabbameini í varrunum.

Talan er um heilivág við evninum, hydrochlorthiazid.

Tekur tú henda heilivágin fyrir ov høgt blóðþrýst, kann tað vera skilagott at taka eitt prát við læknan og spyrja, um tú kanska skuldi fingið eitt annað slag av heilivági.

Granskarar hava áður sett sjóneyku á heilivág við evninum hydrochlorthiazid, og nú er hetta tikið fram aftur við atliti til øktan krabbameinsvanda.

Spyr læknan

Fyrir sløkum ári síðan vístu granskarar á Syddansk Universitet og Kræftens Bekæmpelse á, at hydrochlorthiazid veksur munandi um vandan fyrir varrakrabba, sum hvørt ár rakar umleið 75 danir.

Nú vísa granskarar á, at nevndi heilivágur eisini økir um vandan fyrir húðkrabba kring um á líkamnum.

Í kanningini hugdu granskarar eisini eftir øðrum, ofta brúktum heilivági fyrir ov høgum blóðþrýsti, men staðfest varð, at einki av hesum sløgum setir sjúklingin í øktan vanda fyrir húðkrabba.

Tað sigur lektarin, ph.d. Anton Pottegård, sum starvast á Syddansk Universitet og sum var stigtakari til nýggju kanningina.

- Okkara kanning vísir, at tað er ein røð av øðrum heilivági fyrir ov høgum blóðþrýsti, sum eru eins effektiv sum hydrochlorthiazid,

og hesi seta ikki sjúklingin í øktan vanda fyrir krabbameini. Tí kann tað vera skilagott at taka spurningin upp við læknan um møguleikan at skifta heilivág, sigur Anton Pottegård.

Fleiri sløg

Tað eru fleiri sløg av húðkrabba, og nýggja kanningin vísir, at hydrochlorthiazid serliga veksur um vandan fyrir plátukyknukrabba (pladecellekræft), sum er húðkrabbi, ið hvørt ár rakar fleiri enn 2500 danir.

Vanliga kann hetta slag av krabbameini viðgerast væl og effektivt.

Bæði varra-og húðkrabbi verður vanliga viðgjørð við skurðviðgerð við einum ávísur vanda fyrir meini, sum tað altíð er.

Hinvegin er lítil møguleiki fyrir, at húðkrabbi av plátukyknuslagnum spreiddir seg, tó at ávísur møguleiki er.

Hydrochlorthiazid er eitt av mest vanligu sløgnum av heilivági

Kanning vísir, at ein røð av øðrum heilivági fyrir ov høgum blóðþrýsti eru eins effektiv og hydrochlorthiazid, men tað er bert hydrochlorthiazid, sum setir sjúklingin í øktan vanda fyrir krabbameini

fyrir ov høgum blóðþrýsti, bæði í USA, har fleiri enn 10 miljónir fólk fáa heilivágin, eins og í Vesturevropa, har hesin heilivágur eisini verður nógv brúktur.

Í Danmark fáa umleið ein fjórðingsmiljón hydrochlorthiazid.

Hjáárinini ávirka tiskil mong, og granskarar meta, at umleið 10 pro-

sent av øllum tilburðum av húðkrabba í Danmark hava sína orsök í evninum, hydrochlorthiazid.

Haldgóðir upplýsingar

Nýggja kanningin byggir á hagtøl úr tí, sum danir rópa krabbameinskrásetingini (cancerregistret), sum hevur upplýsingar um flestu krabbameinstilburðir í Danmark síðan 1943.

Granskarar hava eisini fingið til vega upplýsingar um nýtslu av heilivági í landsumfevnandi skráseting, har upplýsingar eru um nýtslu av heilivági í Danmark aftur til 1995.

Við hesum grundarlagi hava granskarar kannað samanhangin millum nýtslu av hydrochlorthiazid og eina røð av øðrum heilivági og øktan vanda fyrir húðkrabba.

Tilsamans hava granskarar kannað upplýsingar um 80.277 tilburðir av plátukyknukrabba í húðini og hava samanborið hesar við stívlaga 1,6 miljónir royndarpersónar, sum ikki høvdu húðkrabba.

Hetta gevur eitt sterkt grundarlag undir niðurstøðuni hjá granskarum.

- Upplýsingar um nýtslu av heilivági og krabbameinssjúku í donskum og norðurlenskum skrásetingum eru ógvuliga neyv- ar og undirbyggja saman við einum generellum mistanka um hydrochlorthiazid álitið á kanningina, sigur lektarin, ph.d. Anton Pottegård.

Bert hydrochlorthiazid

Um tú sum sjúklingur vilt vita, um heilivágurin, tú tekur, kann hava somu árin sum hydrochlorthiazid hevur við sær, vita www.cancer.dk at siga, at tað er bert heilivágur við evninum hydrochlorthiazid, sum er staðfestur at veksa um vandan fyrir krabbameini, soleiðis sum greitt er frá í hesi greinini.

Ávís onnur sløg av heilivági hava í sær hydrochlor, sum tó ikki er kemiskt í ætt við hydrochlorthiazid og veksur tiskil heldur ikki um vandan fyrir krabbameini.

Granskarar meta, at umleið 10 prosent av øllum tilburðum av húðkrabba í Danmark hava sína orsök í evninum, hydrochlorthiazid